

Lausuntopyyntö: Valtioneuvoston asetus saamen kielen toimistosta ja valtioneuvoston asetus saamelaiskäräjistä annetun asetuksen kumoamisesta

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksista valtioneuvoston asetukseksi saamen kielen toimistosta sekä valtioneuvoston asetukseksi saamelaiskäräjistä annetun asetuksen kumoamisesta.

Asetus saamelaiskäräjistä ehdotetaan kumottavan ja saamen kielen toimistosta ehdotetaan annettavan uusi valtioneuvoston asetus. Kumoamisasetus ja uusi asetus annettaisiin selkeyden vuoksi erikseen, koska uusi asetus annettaisiin vain saamen kielilain nojalla. Saamen kielen toimistoa koskeva sääntely pysyisi olennaisilta osin ennallaan, mutta siinä olevat viittaukset lainsäädäntöön ja asiantuntijaelimeen ajantasaistettaisiin.

Tausta

Asetus saamelaiskäräjistä on annettu saamelaiskäräjistä annetun lain (saamelaiskäräjälaki, 974/1995) sekä saamen kielen käyttämisestä viranomaisissa annetun lain (516/1991), sittemmin saamen kielilain (1086/2003) nojalla. Saamelaiskäräjälakia muutettiin 1.8.2025 voimaan tulleilla muutoksilla (414/2025). Tavoitteena oli suojella ja edistää saamelaisten itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä parantaa saamelaisten kieltään ja kulttuuriaan koskevan itsehallinnon ja saamelaiskäräjien toimintaedellytyksiä. Uudistuksen yhteydessä laista poistettiin asetuksenantovaltuuksia koskien saamelaiskäräjien tehtäviä, organisaatiota ja toimintaa. Saamelaiskäräjien itsehallinnollisen aseman vuoksi on perusteltua, että saamelaiskäräjiä koskeva sääntely toteutetaan lailla ja saamelaiskäräjien itsensä hyväksymällä työjärjestyksellä.

Lainmuutosten myötä suurin osa saamelaiskäräjistä annetun asetuksen säännöksistä on kumoutunut. Voimassa on asetuksen saamen kielen toimistoa koskeva sääntely, joka on annettu saamen kielilain nojalla.

Tavoitteet

Muutoksilla selkeytettäisiin sekä ajantasaistettaisiin asetustason sääntelyä ja saatettaisiin se vastaamaan muuttunutta saamelaiskäräjälakia.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta.

Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/33578/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.om@gov.fi tai postitse osoitteeseen PL 25, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/33578/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus OM056:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 3.5.2026.

Valmistelijat

Neuvotteleva virkamies Jasmiina Jokinen, jasmiina.jokinen(at)gov.fi, puh 0295 150 056.

Liitteet:

[Lausuntokierros VnA saamen kielen toimistosta Luonnos.pdf](#)

[Lausuntokierrokselle perustelumuistio VnA saamen kielen toimistosta Luonnos.pdf](#)

[Lausuntokierrokselle VnA saamelaiskäräjistä annetun asetuksen kumoamisesta luonnos.pdf](#)

[Lausuntokierrokselle perustelumuistio VnA saamelaiskäräjäasetuksen kumoaminen luonnos.pdf](#)

[tiivistelmä perustelumuistiot VnA saamen kielen toimistosta ja kumoaminen FI.pdf](#)

[Utkast förordning om byrån för samiska språket.pdf](#)

[Utkast förordning upphävande av förordningen om sametinget.pdf](#)

[Sammandrag av bedömningspromemorian.pdf](#)

[lausuntopyyntö inarinsaame.pdf](#) - Ciäłkkámuštáttum

[VnA saamen kielen toimistosta Luonnos_inarinsaame.pdf](#) - Staatâräädi asáttâs Sámikielâ toimáttuvâst, hammiittâs

[VnA saamelaiskäräjistä annetun asetuksen kumoamisesta luonnos_inarinsaame.pdf](#) - Staatâräädi asáttâs Sámitiggeest adelum asáttâs koomeetmist, hammiittâs

[tiivistelmä perustelumuistiot inarinsaame.pdf](#) - čuákánkiäsu vuáđustállámmuštottemčalluin

[Lausuntopyyntö koltansaame.pdf](#) - Ciäłkâlmraukkmöš

[VnA saamen kielen toimistosta Luonnos_koltansaame.pdf](#) - Riikksuávtöözz asetös sää'mkiöl konttrest, häämas

[VnA saamelaiskäräjistä annetun asetuksen kumoamisesta luonnos_koltansaame.pdf](#) - Riikksuávtöözz asetös Sää'mtee'ğgest uvddum asetöözz kää'mtummmšest, häämas

[tiivistelmä perustelumuistiot koltansaame.pdf](#) - õ'htekeässmöš vuáđđtööllâm-mošttsin

[Lausuntopyyntö pohjoissaame.pdf](#) - Cealkámušbivdda

[VnA saamen kielen toimistosta Luonnos_PSAAME.pdf](#) - Stáhtarádi ášahus sámegiela doaimmahagas, hámus

[VnA saamelaiskäräjistä annetun asetuksen kumoamisesta luonnos_PSAAME.pdf](#) - Stáhtarádi ášahus sámedikis addojuvvon ášahusa gomiheamis, hámus

[tiivistelmä perustelumuistioista pohjoissaame.pdf](#) - čoaħkkáigeassu ákkastallanmuittuhančállagis

Jakelu:

Anarâšah rs - Inarinsaamelaiset ry
Anarâškielâ servi rs - Inarinsaamen kielen yhdistys
Digi- ja väestötietovirasto
Eduskunnan oikeusasiamies
Enontekiön kunta
Enontekiön seurakunta
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Inarin kunta

Johtti sápmelaččat rs
Kansaneläkelaitos
Koltta kulttuurisäätiö
Kolttien kyläkokous
Korkein hallinto-oikeus
Kulttuuriyhdistys Aanaar Sämmlieh ry
Kuluttaja-asiamies
Kuluttajariitalautakunta
Kuntaliitto
Lapin elinvoimakeskus
Lapin hyvinvointialue
Lapin käräjäoikeus
Lapin liitto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Lupa- ja valvontavirasto
Maa- ja metsätalousministeriö
Maanmittauslaitos
Maatalousyrittäjien eläkelaitos
Metsä-, kalastaja- ja tunturisaamelaiset ry
Metsähallitus
Museovirasto
Oikeuspalveluvirasto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Oulu Sámit rs
Oulun hiippakunta
Paliskuntain yhdistys
Pohjois-Lapin seurakuntayhtymä
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Puolustusministeriö
Rovaniemen hovioikeus
Rovaniemen saamelaisyhdistys Mii ry
Saamelaisalueen koulutuskeskus
Saamelaiskäräjien nuorisoneuvosto
Saamelaiskäräjät
Saamelaismuseum Siida
Saamelaisneuvosto
Saamelaispaliskunnat ry / Sámi bálgosat rs
Sámi Duodji ry
Sámi siida rs
Sámisoster rs
Sisäministeriö
Sodankylän kunta
Sodankylän seurakunta
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suoma Boazosámit rs
Suomen alkuperäisten saamelaisten yhteistyöjärjestö ry - Lapinkylien
parlamentti
Suomen saamelaisnuoret ry
Suomen saamelaisten keskusjärjestö ry
Tasa-arvovaltuutettu

Tietosuojavaltuutettu
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Ulosottolaitos
Utsjoen kunta
Valtioneuvoston kanslia
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö
Verohallinto
Vuohču sámiid searvi rs
Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suurpää Johanna
Oikeusministeriö

Jokinen Jasmiina
Oikeusministeriö